

POPIS POSLOVA I ZADATAKA I VREDNOVANJE NJIHOVE SLOŽENOSTI NAGRADJIVANJE NA NOVI NAČIN

Razmatranjem programa aktivnosti popisa poslova i zadataka na poslednjoj sednici Izvršnog odbora Radne organizacije u našoj RO pristupili smo izvršavanju zadataka utvrđenih Godišnjim poslovnim sporazumom. Cilj je uspostavljanje novih odnosa u raspodeli shodno kojima ćemo ubuduće deliti lične dohotke prema takozvanom konstantnom delu na osnovu složenosti rada. Aktivnost smo, u stvari, počeli još pre razmatranja programa na

sednici Izvršnog odbora kada smo između svih poslova i zadataka u RO odabrali takozvane tipične poslove na kojima ćemo proveriti način popisa svih poslova i metod vrednovanja složenosti poslova i zadataka. U RO smo sličnu aktivnost organizovali već u 1975. godini kada smo popisali sve poslove i iste ocenili. Dakle, slične aktivnosti čekaju nas i u ovoj godini kada ćemo nakon rasprave o tipičnim poslovima pristupiti opisu svih poslova. U raspravi

o tipičnim poslovima rasčišćemo eventualne nejastnosti u vezi sa njihovim vrednovanjem. Popis svih poslova i zadataka u Radnoj organizaciji obaviće popisivači u osnovnim organizacijama odnosno Radnoj zajednici zajedničkih službi a tipične poslove će popisati posebna stručna komisija koja će obaviti i vrednovanje tipičnih poslova u skladu sa metodologijom koju primjenjuje kožarsko-preradjivačka industrija u Sloveniji.

Paralelno sa prikazanim aktivnostima u vezi sa tipičnim zadatacima i vrednovanjem svih poslova i zadataka u Radnoj organizaciji odvijaće se i aktivnost na novom normativnom uređenju raspodele ličnih dohodata, to jest na pripremi i usvajaju novih samoupravnih opštih akata koji regulišu raspodelu ličnih dohodata. Tako ćemo na nivou Radne organizacije doneći Samoupravni sporazum o za-

Nadaljevanje na 2. strani

NOVOSTI IZ OOUR „BUDUĆNOST“ LUDBREG DOBRI IZVOZNI REZULTATI

Jakša Petrić, dosadnji predsjednik Predsjedništva SR Hrvatske, prilikom posjete „Budućnosti“ posebno se interesovao za ostvarenje izvoza

OOUR „Budućnost“ Ludbreg u prva četiri mjeseca ove godine bilježi veoma dobre izvozne rezultate. Naime, u prva četiri mjeseca ove godine iz proizvodnih hala „Budućnosti“ na inozemno tržište otpremljeno je ukupno 376.777 pari gotove obuće u vrijednosti od 547,980.000 dinara. Od ukupno ostvarenog izvoza na konvertibilno tržište izvezeno je 330 tisuća pari obuća, a na klirinško tržište nešto više od 46 tisuća pari gotovo obuće.

Najveći izvoz obuće ostvaren je na tržište Amerike, Sovjetskog Saveza i SR Njemačke, a manje količine izvezene su na tržište Austrije, Švicarske, Danske, Norveške, Francuske, Švedske, Nizozemske i Belgije.

U „Budućnosti“ ostvarene izvozne rezultate u prva četiri mjeseca ove godine ocenjuju kao uspješne i kao garanciju da će planirani izvoz za ovu godinu od 1.112.000 pari obuće biti u potpunosti ostvaren.

J. Loparić

Nadaljevanje s 1. strani

jedničkim osnovama za raspodelu dohotka, čistog dohotka i raspodelu sredstava za lične dohotke a u osnovnim organizacijama i Radnoj zajednici zajedničkih službi pravilnike o ličnim dohotcima kojima ćemo dograditi zajedničke osnove iz Samo-

upravnog sporazuma na nivou Radne organizacije.

Zadaci u vezi sa popisom poslova i zadataka u Radnoj organizaciji i njihovim vrednovanjem su obimni i složeni ali, ipak, verujemo da ćemo ih zajedničkim snagama uspešno obaviti. Lični dohotci su i inače a naročito u današnjim okolnostima pada

životnog standarda delikatna tema. Zato zadaci koji u vezi sa tim stoje pred nama od svih zahtevaju mnogo strpljenja, objektivnosti, konkretnih dogovora i upornosti u sprovodnjju odluka koje ćemo usvojiti. Sve promene u oblasti ličnih dohotaka trebalo bi da stupe na snagu sa prvim januarom

1986 a pre njihove primene organizovaćemo raspravu u kojoj će učestvovati društveno-političke organizacije, samoupravni organi, stručne komisije, rukovodeći radnici i stručne službe u RO. Zajedničkim snagama svih pomenutih bićemo u stanju da sve te zadatke uspešno izvršimo.

LIČNI DOHOCI KAKO DELIMO?

Dohodak se stvara radom. Deo ostvarenog dohotka organizacije udruženog rada čine lični dohotci koji su namenjeni radnicima za njihovu ličnu potrošnju. O tome koliki će se deo ostvarenog dohotka nameniti za lične dohotke a koliki za fondove, odlučuju radnici i kod tога moraju da uvažavaju osnove i merila utvrđene samoupravnim sporazumom i društvenim dogovorom i važeće propise. Kod rasporedjivanja sredstava za lične dohotke radnika uvažavamo merila utvrđena opštим aktima.

Visina ličnog dohotka radnika u našoj Radnoj organizaciji zavisi od:

1. Osnove ili startne vrednosti zadataka utvrđene Pravilnikom o katalogu poslova i zadatka odnosno Pravilnikom o osnovama i merilima o raspoređivanju čistog dohotka i raspodeli sredstava za lične dohotke i druga lična primanja (zavisno gde je radnik rasporedjen — režijski i proizvodni poslovi).

2. Varijabilnog (promenljivog) dela ličnog dohotka koji radnici dobijaju po različitim osnovama.

Lični dohotci radnika koji obavljaju proizvodne zadatke zavise od:

- količine i kvaliteta obavljenog posla (individualna ili grupna norma) — kvalitet se utvrđuje za proizvodne poslove u OOURL-u „Poliuretan“, „Gumoplast“ i „Orodjarna“. Lični dohotci radnika koji obavljaju režijske poslove u proizvodnji zavise od:

- objektivnih kriterijuma: LD za izradu (izvršavanje finansijskog plana) i ušteda na osnovnom materijalu odnosno ostvarenih efekata (mogućnost isplate od minus 10 do plus 20 % uključno od šefa odjeljenja do predradnika odnosno rasporedjivača sanduka u regale).

Lični dohotci ostalih radnika u proizvodnim OOURL-ima, OOURL-u „Komerciala“, „Mreža“, „Orodjarna“ i u RZZS, za koje ne postoje druga merila, zavise od ocene radnog doprinosa (mogućnost od minus 5 do plus 15 %).

Varijabilni (promenljivi) deo ličnih dohotaka članova KPO, individualnih poslovodnih organa i radnika sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima zavisi od različitih kriterijuma kao što su:

- indeks uspešnosti,
- indeks izvoza,
- koeficijenata obrtanja zaliha,
- indeks prosečno upotrebljenih poslovnih sredstava (mogućnost isplate od minus 3 do plus 12 %).

U RJ „Energetika“ kvalitet rada se meri na osnovu ušteda na mazutu (od minus 7,5 do plus 15 %).

3. Osim toga, lični dohotci svih radnika (osim pripravnika) u Radnoj organizaciji zavise još i od:

- uspeha RJ u kojoj radnik radi (bod do plus 15 %);
- uspeha RJ na uštedama u materijalu i troškovima odnosno ostvarenog škarta (bod kvaliteta od minus 2,5 do plus 5 %).

4. Radnikov lični dohotak zavisi i od ukupnog radnog staža i radnog staža u Radnoj organizaciji „Peko“ (minuli rad).

5. Definitivna visina ličnih dohotaka radnika utvrđuje se godišnjim završnim računom. Ostatak sredstava raspoređuje se na radnike u zavisnosti od već isplaćenih akontacija.

Od ličnog dohotka (akontacije) direktno na ruke za ličnu potrošnju dobijamo samo deo a drugi deo plaćamo u vidu do-prinosa i poreza društvenom zajednici kojima društvo obezbedjuje socijalno-zdravstveno

i penzijsko-invalidsko osiguranja, obrazovanje, dečju zaštitu, itd.

Kolika je „debreljina“ naših koverata? Prosečni lični dohotak za 182 sata je u prošlom mesecu iznosio 37.831 dinar za celu RO dok se prosek po OOURL-ima krećao ovako: Obutev 36.065 dinara, Ormož 27.426, Benedikt 28.596, Poliuretan 41.813, Gumoplast 49.340, Trbovlje 29.950, Budućnost 32.876, Orodjarna 47.340, Komerciala 44.523, Mreža 45.325 i u zajedničkim službama 43.250 dinara. Evo kako su izgledali mesečni lični dohotci za neka radna mesta. Dobre prošivačice su u ma-

ju zaradjivale od 50.000 do 55.000 dinara, radnici koji rade na izradi gornjih delova od 40.000 do 43.000, na presvalačenju peta od 35.000 do 41.000, na navlačenju gornjih delova (montaža) od 45.000 do 56.000 dinara, na lepljenju u montaži od 35.000 do 46.000 i na prikivanju peta u proseku 44.000 dinara.

Od 1. 7. 1985 lični dohotci su veći za 20 %.

Prikazana primanja su radnici dobili za normirani rad što znači da radnik visinu svog ličnog dohotka određuje svojim radom.

ČESTITAMO!

NAGRADE I PRIZNANJA NAŠIM MODELARIMA

U okviru sajma „Izbor-proleće-leto 1986“ u Slovenj Gradecu održano je i takmičenje modelara i kreatora obuće koje su organizovali Opštite udruženje kožarsko-preradljivačke industrije Slovenije i Fabrika kože Slovenj Gradec. Najviše priznanja za kreiranje obuće dobili su naši modelari i to:

1. nagradu za mušku obuću Jože Klemenčič
2. nagradu za mušku obuću Marjan Zaletel
3. nagradu za mušku obuću Franc Bučan
1. i 2. nagradu za dečju obuću Janez Golmajer
3. nagradu za dečju obuću Pavel Podlipnik
2. nagradu za žensku obuću Bojan Klemenčič.

Srdačno čestitamo našim saradnicima na tako lepotom uspehu!

KAKO SMANJITI REKLAMACIJE?

TAKMIČENJE ZA KVALitet

Kvalitet obuće u našoj proizvodnji nije na nivou na kojem bi morao biti. Prodaja, kako na domaćem tako i na stranom tržištu, je iz dana u dan sve teža. Cene i konkurenčija su sve veći. Obuću može da prodaje samo onaj koji ima bolji kvalitet. Medjutim, u poslednje vreme je naš kvalitet izrade na kritičnoj tački što nas sve više zabrinjava. Reklamacija je sve više kako u zemlji tako i iz inostranstva.

Iz navedenih razloga i sa ciljem da zadržimo tržište i renome potrebno je na svim nivoima, to jest od ulaznih materijala do pripreme proizvodnje, obrade i izrade proizvodne dokumentacije i naposle u izradi, uložiti maksimalne napore.

Za poboljšanje kvaliteta sindikat u „Budućnosti“ je pokrenuo akciju za poboljšanje kvaliteta proizvodnje. Reč je o takmičenju izmedju radnih jedinica koje je trajalo od prvog maja do 30. juna.

Kako se takmičenje odvijalo i o izgledima na uspeh, obavestio nas je **Veljko Čotra**, šef krojačnice u „Budućnosti“.

Kontrola dnevno prati i utvrđuje količinu škarta po radnim jedinicama. Ako je procenat lošijeg kvaliteta viši od planiranog, odnosna jedinica dobija negativne bodove, a ako je niži, pozitivne. Rezultati i zbir poena dnevno se obavljaju na oglasnoj tabli. Rezultati se objavljaju pod imenom majstora određenog odeljenja. Na taj način postiže se veći efekat, jer niko ne voli da je istaknuto njegovu ime ispod lošeg rezultata. Po završetku takmičenja, najbolja jedinica dobije nagradu.

Šivilja gornjih delova Biserka Letina kaže da mnogo raspravljaju o takmičenju, naročito ako su prethodnog dana „zaradili“ negativne poene. Vrlo brzo otkrivamo kod koga su nastali loši proizvodi, kaže i dodaje da se mnogo više interesuju za kvalitetan rad i da će akcija doprineti poboljšanju kvaliteta.

Antun Debelec, krojač fleks obuće u montaži 584, kaže: Svi smo ozbiljno pristupili akciji. Znamo da plan moramo izvršiti

i da kvalitet treba poboljšati ako hoćemo da uspešno prodajemo i imamo opravdanje za više cene. Mi pretežno proizvodimo za Rockport, a Amerikanci traže besprekoran kvalitet.

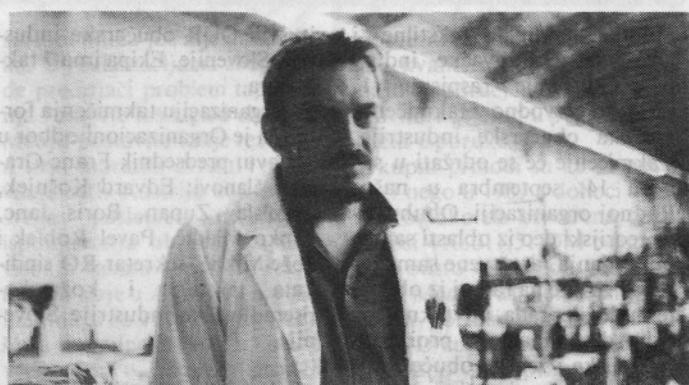
Tako su u „Budućnosti“ pristupili rešavanju problema kvaliteta. O akcijama u drugim OOUR-ima informisao nas je **Janko Mlađić**, član KPO za proizvodno-tehnološki sektor.

Akcija je u toku već izvesno vreme. U „Budućnosti“ su se odlučili za takmičenje. Mi smatramo da akciju treba sprovoditi na više područja. Prvo moramo osigurati kvalitet ulaznih materijala i sastavnih delova. Kao osnovu za dalji rad zaoštreni smo kriterijume preuzimanja. Kvalitetnijim preuzimanjem obezbedujemo da ulaze u proizvodnju materijali koji osiguravaju kvalitetnije proizvode.

Sa radnicima u proizvodnjoj režiji i rukovodicima proizvodnje organizujemo sastanke posvećene otklanjanju uzroka koji loše utiču na kvalitet. Na radnim sastancima radnike informišemo o akciji za poboljšanje kvaliteta i dajemo direktna zaduženja pojedinim izvodjačima u pripremi proizvodnje. Sprovodi se češća kontrola u procesu proizvodnje s ciljem da se kvalitet poboljša. To najviše zavisi od svesti radnika odnosno toga koliko su ljudi spremni da doprinesu i da pored količine daju prednost i kvalitetu.

Prerano je da bi se rezultati poboljšanja kvaliteta osetili i na tržištu. Još uvek smo svedoci većeg broja reklamacija. Uglavnom posredi su loši materijali. Potreban je radikalalan zaokret da bi se podigao opšti nivo kvaliteta kao posledica pokrenutih akcija.

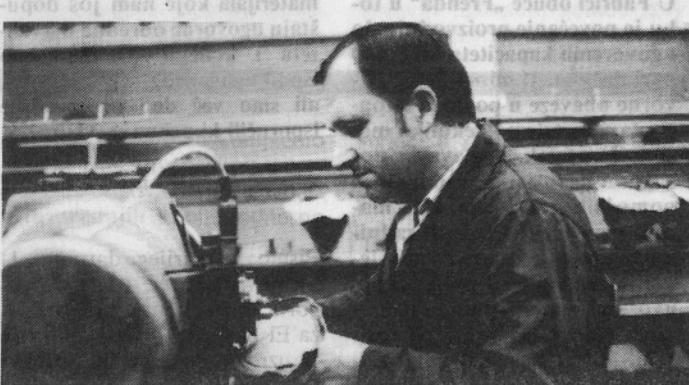
Akciju ćemo, inače, nastaviti od izvodjača do rukovodilaca proizvodnje. Potrebna je kontinuirana aktivnost na poboljšanju kvaliteta. Zaoštrevaćemo kriterijume preuzimanja materijala odnosno tako ćemo raditi da postepeno postignemo takav nivo kakav smo planirali i da ga trajno zadržimo radi reaffirmacije renomea koji je naša proizvodnja već imala.

Veljko Čotra

Biserka Letina

Antun Debelec

Kako poboljšati kvalitet? Rukovodilac OOUR-a „Budućnost“ inž. Franjo Repić i šef proizvodnje inž. Ivan Bešina.

PROIZVODNO TAKMIČENJE

„PEKO“ DOMAĆIN

Sindikat radnika tekstilne i kožarsko-preradivačke industrije Slovenije raspisuje 1. radno-proizvodno takmičenje radnika obućarske industrije. Takmičenje će se održati u subotu 14. septembra u našoj Radnoj organizaciji. Obuhvatice teorijski deo iz oblasti samo-upravljanja, društvene samozaštite i zaštite na radu i iz oblasti tehnologije rada po takmičarskim disciplinama u proizvodnji muške i ženske obuće (modeliranje, rezanje i šivanje gornjih delova, rezanje djonov, saставljivanje gornjih i donjih delova obuće).

U radno-proizvodnom takmičenju mogu učestvovati takmičari

iz svih OUR obućarske industrije Slovenije. Ekipa ima 7 takmičara.

Za organizaciju takmičenja formiran je Organizacioni odbor u sastavu: predsednik Franc Grašič i članovi: Edvard Košnjek, Tomislav Zupan, Boris Janc, Janko Mladič, Pavel Roblek i Jože Miklič, sekretar RO sindikata tekstilne i kožarsko-preradivačke industrije Slovenije.

„Peko“ će u takmičenju učestvovati sa dve ekipe. Takmičari će biti izabrani nakon prethodnog internog takmičenja koje će se održati idućih dana. Prvo-plasirane ekipe i prvo-plasirani pojedinci u pojedinim discipli-

nama radno-proizvodnog takmičenja, kvalifikovate se za savezno takmičenje koje će se održati oktobra ove godine u Zemunu.

PRAZNIK

5. avgusta smo stanovnici Tržiča proslavili svoj opštinski praznik, dan na koji se sećamo prvih žrtava okupatora u Verbičevoj kolibi pod Storžičem.

Priredbe povodom praznika počele su već u utorak 30. jula sa brzopotezni turnirom u šahu. U sredu je održano opštinsko prvenstvo u gadjanju, u pe-

tak u plivanju, otvaranje izložbe u paviljonu NOB i noćna trka ulicama Tržiča. U suboto uoči praznika održano je takmičenje gorenjskih invalidskih društava u balinanju i kuglanju i rukometni turnir a uveče su deca crtala po asfaltu.

Centralna proslava praznika održana je kraj spomenika pod Storžičem u nedelju.

Tržič je bogatiji za novo dostignuće. U ponедељак, на дан sameg praznika, u Bistrici je otvorena nova trgovina BPT i Almire i prodavnica Elkroja iz Mozirja. Na svečanoj sednici veća Opštinske skupštine, zaslužnim pojedincima, društvinama i ustanovama uručene su plakete grada Tržiča.

ANTON PRIMOŽIČ SAOPŠTAVA „PEKO“ U ALŽIRU

U Fabrici obuće „Frenda“ u toku je povećanje proizvodnje do ugovorenih kapaciteta od 5.400 pari dnevno. U odnosu na ugovorne obaveze u pogledu kapaciteta, zaostajemo nekoliko meseci. Zaostatak je uglavnom posledica nedostatka osnovnih i pomoćnih materijala a u manjoj meri i deficitarnosti radnika i visoke fluktuacije zaposlenih. Snabdevenost proizvodnje uvoznim materijalima je uglavnom zadovoljavajuća, ali suočeni smo sa hroničnom nestaćicom kvalitetne kože. I u narednom periodu u ovom pogledu ne može se очekivati znatnije poboljšanje. Kožarski pogoni u Alžиру jedva zadovoljavaju potrebe kožarsko-preradivačke industrije i po količini a kamoli tek kvalitetu.

Zbog svih pomenutih teškoća u „Frendi“ smo odustali od pripreme proizvodnje na osnovu planova koji su predstavljali osnovu za utvrđivanje potrebnih materijala i prešli na dnevno planiranje proizvodnje prema faktičkom stanju materijala u skladištu. Od marta nadalje uspevamo da dnevno pripremo po 1.800 pari uz uvažavanje svih promena boje i zamene

materijala koje nam još dopuštaju ugovorne odredbe o kvalitetu i količini. Daleko smo ispod ugovornog broja parova, ali smo već deo proizvodnje isporučili kupcima u Alžiru.

Anton Primožič

Pismo je starijeg datuma. U međuvremenu je istekao ugovorni rok za Frendu (7. jula) i za El Bayadh 31. avgusta. Više je uzroka što nisu realizovane planirane količine i ispunjeni ugovorni uslovi:

1. Problem snabdevanja potrebnim količinama kože odgovarajućeg kvaliteta. To je zadatak investitora, ali on svoje obaveze nije izvršio.
2. Kasnila je isporuka alata, mada su pravovremeno poslati. Alžirski propisi u vezi sa uvozom su vrlo strogi. Carinski žvanj melje vrlo polako pa je stoga i isporuka kasnila.
3. Planirani broj zaposlenih nije realizovan prema terminskom planu a fluktuacija je vanredno visoka.

4. Nagradjivanje radnika nije regulisano. Svi primaju jednakne nagrade za rad bez obzira što i kako rade. Nemaju merila za nagradjivanje i stimulaciju.

To su glavni uzroci što u utvrđenim terminima planirana proizvodnja nije postigla ugovoren obim. Na to smo, inače, upozoravali i počeli se dogovarati sa „Rudisom“. U vezi sa nastalom situacijom u „Rudisu“ je u junu održan sastanak na kome smo ih upoznali sa stanjem zbog neispunjavanja uslova i obavestili da smo spremni da pomognemo pod uslovom u kome ćemo se dogovoriti. Međutim, investitor to nije prihvatio. Postignut je kompromis kome je usledilo ponovno dokazivanje da se može realizovati planirana količina proizvodnje ako su obezbedjeni uslovi.

Imajući u vidu nastalu situaciju i interes svih članica Udruženja, preuzeli smo obavezu da ćemo aktivnosti u Alžиру nastaviti do 10. septembra a troškovi padaju na zajednički rizik svih članica Konzorcija. Ekipa se vratila u „Frendu“ da bi uradila sve što je moguce i prikupila dokumen-

taciju kojom ćemo dokazivati da uslovi nisu bili ispunjeni. „Rudis“ kao nosilac posla zajedno sa investitorom odlučiće o sudbini projekta posle 10. septembra. Zabrinjava izjava investitora da će ugovor sklopiti kada iz proizvodnje bude izlazilo 5.400 pari dnevno.

Zvog svega rečenog nisu nam poznati financijski efekti. Nastavljaju se pripreme i aktivnosti za treću fabriku u Bou Saadi. Ugovor je potpisani. Narednih dana dopotovanaće na ospozljavljanje ekipa alžirskega radnika. A naša ekipa će biti kombinovana iz postojećih radnika u Frendi, i El Bayadahu. Imaće lakši posao, jer poznaje prilike a s obzirom na današnja iskustva, ukoliko investitor ne ispunii ugovorene uslove i ako se problemi pojave, odmah ćemo intervenisati s ciljem da krajnji rezultati budu što bolji.

Toliko nam je u razgovoru rekao predsednik KPO Franc Grašič a više kasnije kada se doneće odluka o sudbini projekta.

U „Frendi“, kao i u El Bayadahu, dnevna se proizvodnja kreće od 1.300 do 1.500 pari.

POSLOVNI IZVEŠTAJ

POSLOVANJE AFISA

U 1984. godini se status firme Afis unekoliko promenio. Savezni sekretarijat za spoljnu trgovinu je 21. 12. 1984 izdao rešenje u vezi zahteva o proširiravaju predmeta poslovanja preduzeća u inostranstvu. U registar preduzeća u inostranstvu upisano je proširenje delatnosti na proizvodnju i shodno tome delatnost preduzeća je sledeća: izvoz-uvoz, zastupanje i izrada obuće svih vrsta u proizvodnom pogonu „Schapuro“ Rodalben koji je u sastavu preduzeća Afis iz Pirmasensa.

Partnerski odnosi i procenat učešća nisu se promenili. U Beču i Nijmegenu (Norveška) i u 1984 poslovale su podružnice Afisa koje nisu samostalna pravna lica već poslju u ime i za račun firme Afis.

Aprila 1984. godine smo nadležnim republiškim a potom i saveznim organima uputili zahtev za povećanje glavnice „Peka“ u

Afisu a pozitivno rešenje o tome je Savezni sekretarijat za spoljnu trgovinu doneo marta 1985. godine.

Zbog društveno-ekonomskih i političke situacije koja već izvrsno vreme vlada i u zapadnim zemljama, i u 1984 nije došlo do oživljavanja potrošnje. Sitacija na tržištu se još više zaoštrila, tržište je nemilosrdno zahtevalo kvalitetnu obuću isporučenu u dogovorenim rokovima. Uprkos takvom stanju, u 1984 je prodato za 15,5 odsto više pari nego u 1983. a vrednost prodaje u DM bila je veća za 19,6 odsto.

Prosečna cena prodatog para bila je viša za 3,6 odsto. Broj reklamacija je smanjen u odnosu na 1983. godinu. Reklamacije u parovima iznosile su 7,3 odsto vrednosti ukupne prodaje što je još uvek previše. Uzroci za reklamacije su različiti. Treba napomenuti da pravovremena isporuka u propisanim

sortimentima još nije naša odlika. U reklamacijama zbog izrade prednjaci problem tapaciranja i uopšte loš izgled cipela. Medju poslovno lošije rezultate u 1984 moramo uvrstiti i poslovanje Afis-Austrija koji su pre svega posledica nesolidnog ispunjavanja obaveza kupaca, visokih rabata kupcima i reklamacija koje u Austriji u parovima imaju za 13 odsto veće učešće a u vrednosno za 15,5 odsto veći ideo u ukupnoj prodaji nego u 1983. godini.

U razmatranom razdoblju, od prvog avgusta nadalje posluje i firma Schapuro. Početak poslovanja je ohrabrujući.

U Afisu je u 1984 bilo 40 zaposlenih, tri više nego u 1983. godini. Pored tih, u Schapuro je krajem godine bilo 28 zaposlenih radnika.

Postoje realne mogućnosti za poboljšanje rezultata poslovanja Afisa. Uprkos prostranom tržištu moraćemo veću pažnju

posvetiti racionalizaciji kolekcija, kvalitetnije pokrivati prodajno područje, poboljšati poslovnost „Peka“ u pogledu kvaliteta isporuke.

Ukupni prihodi su za 35 odsto veći nego u 1983 a dohoci za 38 odsto tako da ostvarena dobit iznosi 410.011,51 DM odnosno za 6 odsto više nego u 1983. godini. Medju rashodima istupaju otpisi potraživanja (prema rastu). U samoj prodaji biće neophodno da kupcima posvećujemo veću pažnju. Može se reći da je uprkos rečenom poslovanju Afisa i u 1984 bilo uspešno. Afis se na različitim područjima uključuje i u poslovanje „Peka“ (kontokorent, dorada, itd).

Ako ovu konstataciju „dodamo“ ostvarenoj dobiti, time smo poduprli mišljenje o uspešnosti poslovanja.

Edvard Košnjek, dipl. inž., član KPO

MLADI STRUČNJACI

Trideset i jedan radnik OOUR „Budućnost“ Ludbreg napustio je školske klupe nakon što su kroz redovnu nastavu uspješno

završili stupnjeviti oblik usmjerenog obrazovanja uz rad. Nakon gotovo trogodišnjeg školovanja uz rad, radnici „Bu-

dućnosti“ dobili su kompletno srednje obrazovanje koje u potpunosti odgovara rangu sadašnjih srednjih škola, odnosno

stekli su zvanje stručnog obučarskog radnika za izradu gornjišta i donjišta obuće.

Tokom proteklih tri godine osim predavanja iz općeobrazovnih i stručnih predmeta, za vrijeme školovanja radnici „Budućnosti“ obavljali su i stručnu praksu i to u proizvodnim pogonima iz kojih su upućeni na školovanje. Inače, stručna praksa obuhvaćala je gotovo 40 posto nastavnog gradiva. Doškolovanje radnika financirao je RSIZ kože, gume i obuće iz Zagreba, dok su predavanja držali profesori iz školskog centra XXXII divizija iz Varaždina i stručnjaci iz „Budućnosti“.

Nastava je bila organizirana u samoj tvornici, a radnici su sjedali u školske klupe tek nakon osmosatnog rada za strojevima. Osim prve grupe radnika koja je završila doškolovanje u toku je još rad dviju novih grupa s oko pedesetak radnika.

Uručivanje diploma nakon uspješno završenog doškolovanja

J. Loparić

ŠTA IMA NOVOG

BENEDIK POSLE JEDNE GODINE

Pogon Benedikt: Zbog većeg obima proizvodnje prostor prenatrpan

Pre godinu dana smo u Benediktu, prilikom proslave njihovog mesnog praznika, otvorili pogon za izradu gornjih delova. To je bio mlad kolektiv, bez radnih iskustava.

O tome kako je u Benediktu nakon godinu dana rada, govori Marija Šifrer, šef pogona.

„Imali smo krize, kaže. Pre svega u mesecima uoči kolektivnog odmora nismo bili produktivni tako kao što bismo morali.

Mnogo smo se bavili kvalitetom i novim artiklima. Jednom rečju, teškoće su se jednostavno umnožavale. U junu smo izvršili plan samo sa 67 odsto. Tome su kumovali i letnji dani i rad na polju. Radnici su dolazili umorni.“

Posle odmora lepo smo počeli. Sledimo plan i uvezši u celini zadovoljni smo. Samo tu i tamo neprilike nam zadaje mladalački nestaluk a ponekada manjka i prava ozbiljnost. Većina, inače, ima dobar odnos prema radu i samo nekoliko pojedinača još moramo „zainteresovati“ za red, disciplinu i rad. Uslovi rada su teški što takodje utiče

na produktivnost. Sve je prenatrpano. Još ne znamo šta je sa novogradnjom. Zaposljemo nekoliko novih radnika jer su počela odsustva zbog porodajnih dopusta. U našem kolektivu su pre svega mlađi koji tek stvaraju porodice pa će stoga takvi izostanci još jedno vreme biti u porastu.

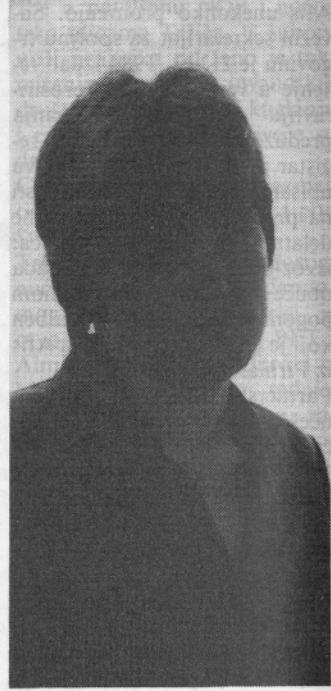
Naše društveno-političke organizacije su aktivne. Dobro rade mladina i sindikat, a manje je uspešno samoupravljanje jer se tek navikavamo. Želeli bi da su sednice samoupravnih organa krajem ili početkom sedmice jer mnogo vremena gubimo za putovanje.“

Toliko nam je rekla Marija. A kako stvar stoji sa investicijom pitali smo Janka Mladića, člana KPO za proizvodno-tehnološka pitanja koji je odgovorio na više pitanja:

„Odluka o nameravanim investicijama biće doneta narednog meseca kada budemo odlučivali o Osnovama plana za 1986—1990 koje sadrže sve važnije investicije kao što su Orodjarna, Elektrana i Loka a u vezi s njom, naravno, i Benedikt — druga faza. Kada će to biti zavisi od investicionih sposobnosti i bankarskih sredstava.

Prema predračunima jasno je da nam je uz realizaciju Loke za nesmetano snabdevanje sa stavnim delovima neophodna još jedna radionica za izradu gornjih delova. Takav je bio i prvobitni plan za Benedikt. Na taj način bi zajedno sa svim kapacitetima osigurali normalno snabdevanje naših montažnih linija, a 8 do 10 odsto „viška“ (gornjih delova) bilo bi namenjeno izvozu. Na taj način bismo uspostavili i održali kontakte sa poznatim evropskim firmama i išli ukorak sa njihovom tehnologijom. Da je obezbeđivanje novih kapaciteta nužno pokazuje nam i sadašnji slučaj kada šivaonice moraju da dodatno rade u neradnim subotama da bi nadoknadle zastatak isporuka od kooperanata. Oni su nam, naime, ponovo smanjili isporuke i to u vreme kada robu šaljemo u izvoz. To su ujedno i argumenti o potrebi snabdevanja iz vlastitih izvora.“

Toliko za danas a više u narednom broju kada budu poznati predračuni odnosno izvori finansiranja na osnovu kojih ćemo doneti odluku. Omladinka Milena Ruhtelj, članica kolektiva Benedikt je napisala:

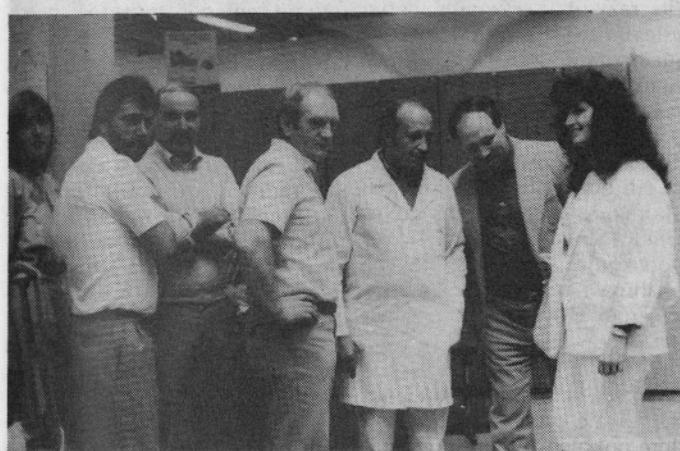

Milena Ruhtelj

GODIŠNICA — PODSTICAJ ZA BOLJI I USPEŠNIJI RAD

4. jula minula je godina dana otkako je „Peko“ iz Tržića u renoviranim prostorijama stare škole u Benediktu otvorio svoj pogon. Na početku je zaposlenje dobilo oko 60 radnika, većinom meštana, broj zaposlenih se iz meseca u mesec povećavao i danas ih je već 110. To su u većini mlađi ljudi kojima je to prvo zaposlenje. Stoga još nemaju mnogo radnog iskustva pa zato nije ni čudno što se bavimo različitim teškoćama kako u pogledu kvaliteta, tako i normi i discipline. Međutim, želimo i nastojimo da ove početne teškoće što pre savladamo i da naš rad bude što uspešniji. Na dan godišnjice svi mi radnici želimo da bismo uz stari pogon što pre dobili novi koji će biti od velikog značaja za napredak kraja pa i opštine i u kome bi za rad imali povoljnije uslove. A da bismo sve to postigli moramo se potruditi svi mi, pošto ćemo na taj način omogućiti da se zaposli više mlađih a mi ćemo dobiti više novih prijatelja.“

POSETILI SU NAS . . .

U petak 31. maja našu Radnu organizaciju posetili su radnici Afisa s ciljem da se informišu kako se i gde proizvodi obuća koju plasiraju na tržišta Zapadne Evrope.

Gosti su sa interesovanjem razgledali proizvodnju i divili su se radnicima u montaži gde su radni uslovi vrlo teški, pre svega zbog vrućine.

PLOD NACIONALNE SVESTI I RADNIČKOG SAMOUPRAVLJANJA

TRIGLAVSKI DOM

Naša radna organizacija je za izgradnju doma na Kredarici ustupila obveznice federacije za manje razvijene u vrednosti 500.000 dinara.

SUSRET NA RADNOM MJESTU NA PARTIJSKOM UNIVERZITETU

Dragutin Valek organizator je službe održavanja objekata i opreme u OOOUR-u „Budućnost“ Ludbreg. Kada strojevi u tvorničkim halama rade bez zastoja i iznenadnih kvarova, onda se zasluga za takvo stanje mora, prije svega, pripisati onim radnicima koji se neposredno brinu o ispravnosti i održavanju strojeva.

„Svi mi u službi održavanja zadovoljni smo samo onda kada strojevi rade. Naši strojevi su uglavnom iz uvoza, pa pred radnicima službe održavanja stoji dodatna odgovornost. Danas najčešće iznalazimo vlastita rješenja za popravke i zamjenu dotrajanih dijelova na strojevima. Do sada još nismo imali zastoja u proizvodnji koji bi nastali uslijed kvarova na strojevima. Mogu slobodno reći da su radnici koji se direktno brinu o održavanju strojeva pravi majstori svog zanata.“

Dragutin je za svoj dosadašnji rad primio brojna priznanja. Sada obavlja dužnost predsjednika Radničkog savjeta, a već uskoro bit će jedan od polaznika XI generacije Političke škole SKJ „Josip Broz Tito“ u Kumrovcu, koju s ponosom ističu kao partijski univerzitet.

„To je za mene izuzetno priznanje koje je došlo iznenada i pomalo neočekivano.

Svestan sam obaveze koja sada stoje predamnom, no lično mislim, da me mnogo veća obaveza očekuje nakon završetka škole, kada ću svojim radom i djelovanjem, i to prije svega u svojoj radnoj organizaciji, morati opravdati ukazano povjerenje,“ istaknuo je na kraju razgovora Dragutin Valek.

J. Loparić

Fond za Triglavski dom uspešno je izvršio svoj zadatak. Kada je Republika preuzeila finansiranje meteoreološke stanice, time su pokriveni troškovi modernizacije stanice na Kredarici.

Planinarsko društvo Ljubljana „Matica“ stampalo je brošuru u znak zahvalnosti svima koji su doprineli da sada na Kredarici stoji stanica, značajna prelomnica vekova. Prijatan planinarski dom na visini 2515 m nadmorske visine, dodatan je podsticaj za posetu simbolu Slovenaca-Triglavu. Planinari ga već pune. Osamnaestog maja prenoćilo ih je više od 200. To svedoči da so podarena sredstva dobro uložena a sa gostoprivredom želi da pokaže i nešto više. Svi koji ste dali doprinos izgradnji, Kredarica vas posebno poziva u goste. Organizujte sindikalne izlete na Triglav i posetite „svoju“ stanicu. Od sredine jula do početka septembra grupni izleti su poželjni u toku sedmice. Obavestite nas unapred o vašoj turici. Pozivamo vas i na svakogodišnji „Dan Triglavskog doma“ koji će ove godine biti 15. septembra. Tada ćemo otkriti spomen-ploču. Stoga će biti prisutni i predstavnici darodavaca čija su imena u nju uklesana. A pozivamo i sve druge. Posećujte Triglavski dom!

Planinarsko društvo
Ljubljana-Matica

Naša radna organizacija je za izgradnju doma na Kredarici ustupila obveznice federacije za manje razvijene u vrednosti 500.000 dinara.

SVEČANOST U ORMOŽU

NOV POGON

Krajem juna (28.) u Ormožu je otvoren pogon za izradu gorenjih delova. Svečanosti je prisustvovao i predsednik Izvršnog veća Skupštine SR Slovenije Dušan Šinigoj. O značaju ovog pogona za Ormož u kome je već zaposleno 120 radnika, govorio je predsednik Izvršnog veća Skupštine Opštine Ormož Milan Ritonja:

Drugarice i drugovi, uvaženi gosti, radnici i gradjani! Ostvarujemo politiku bržeg privrednog razvoja naše Opštine. Na tom putu svoje misije danas slavimo još jednu radnu pobjedu otvaranjem pogona za gornje delove obuće Fabrike „Peko“ iz Tržiča. Ovde će odgovarajuće zaposlenje dobiti 310 radnika, pre sveg mlađih. Slovenskom privrednom prostoru širom smo otvorili vrata i našom željom za što bržim napretkom ponekada smo čak i suviše smelo nudili svoje radne ruke i spremnost za rad, skromne materijalne uslove, znanje i iskustva naših ljudi. Naš izazov za saradnju ponudili smo svima koje ne sprečavaju opštinski i regionalni plotovi. Na tome se konkretno potvrđuju solidarnost u udruživanju sredstava i rada i poslovni interes. Stoga ovaj pogon sa pravom zaslужuje naziv „pogon solidarnosti“. Realizaciju ove zamisli su pored radnih kolektiva Fabrike obuće „Peko“ i Fabrike šećera u Ormožu omogućili brojni društveni faktori u Sloveniji i regija Gorenjska i Podravlje kao i mjesne zajednice u našoj Opštini, organizacije udruženog rada „Slovin“ — KK Jeruzalem, Ormož, Fabrika „Jože Kerenčič“, OOOUR Optyl, OOOUR — Šumske privrede Ormož, gorenjska i mariborska banka, Fond zajedničkih rezervi privrede Slovenije, Komisija Izvršnog veća SR Slovenije za podsticanje uskladjenjeg regionalnog razvoja i Zavod za zapošljavanje Maribor.

Tim povodom u ime stanovnika naše Opštine sa zadovoljstvom i zahvalnošću pozdravljam: predsednika Izvršnog veća Skupštine SR Slovenije druga Šinigoja, radnike radnog kolektiva „Peko“ i njegovo stručno rukovodstvo, radni kolektiv Fabrike šećera, predstavnike drugih radnih kolektiva, pred-

sednike Komisije Izvršnog veća SR Slovenije za uskladjeniji regionalni razvoj druga Razdevška, predstavnike banaka, predstavnike fondova, predstavnike DPO i DPZ gorenjske i podravske regije, predstavnike upravnih organa i DPO i DPZ Tržiča, predstavnike komora, predstavnike mesnih zajednica Opštine Ormož, ostale gradjane i omladinu.

Drugarice i drugovi, motivisan poslovnošću i velikom merom sluha za razvoj manje razvijenih opština i područja Slovenije, u Lenartu i Ormožu radni kolektiv „Peko“ ostvaruje svoj razvojni koncept. Dakle, sledi društvene smernice o bržem regionalnom razvoju naše Republike. Poznato nam je da je to jedna od onih naprednih organizacija udruženog rada koja svoju strategiju razvoja zasniva na ulozi vlastitog znanja i tehnološkog progrusa i tehnološkog razvoja oupe. Spada u red onih OUR koje su se otarale „tehnološkog slugaštva“ koje danes ozbiljno sputava mnoge naše OUR, tehnološki, finansijski i tržišno, u njihovoj saradnji sa inostranstvom. Upravo je taj provereni koncept razvoja ujedno jamstvo i za pogone koji nastaju u sklopu toga sistema da će imati povoljne uslove i izglede za svoj razvoj. Ovde nema mesta za poslovnu bolećivost i komotan odnos prema radu, jer tržište odbacuje sva takva rešenja. Iza nas su i iluzije o zemlji iz bajke. U svojoj privrednoj razvijenosti mi Ormožani se još uvek nalazimo blizu dna slovenačke rang skale prema kriterijumima koji važe u našoj Republici. Zalaganja za brži razvoj, nisu nikakva novost za našu Opštino. Ako to ne bismo uvažavali onda bismo bili nepravedni prema svima ranijim generacijama i onima koju s nama, naročito u poslednjih dvadeset godina, tražimo puteve i načine da se izvučemo iz relativne lošije privredne razvijenosti u društvu slovenačkih opština. Možda smo u prošlosti više očekivali od zemlje? Od rada na njoj, teško se živi. Sada uvidjamo da su polja blagodarna, možda je bio neblagodaran naš odnos prema radu na njima. Ne nameravamo da ih zapustimo, nego čemo uz dobar rad u poljoprivredi koji do-

bija svoju pravu vrednost, tražiti razvojna rešenja u datim uslovima. To su zemlje i radne ruke, znanje i iskustva u povezanosti sa industrijskim sistemima za koje naša ponuda znači i poslovni interes. U prošlosti su dobra volja i rad u poljoprivredi bili nedovoljni da bismo isli ukorak sa uskladjenim razvojem u Sloveniji. Stoga se već potvrđuje pravilnost takvog pristupa i u drugim manje razvijenim slovenačkim opština-

ma. U nastavku govora je drug Ritonja zamolio prisutne predstavnike „Peka“ da prenesu zahvalnost radnicima „Peka“ koji su svojim radom i odlukom o izgradnji novog pogona u Ormožu dali nezaboravan doprinos razvoju Ormoža i okoline. A radnicima u novom pogonu je preporučio da radom ostvare ono što se od njih očekuje. Moraju imati u vidu da je mali broj radnika kojima se pružila prilika da rade u tako lepoj sredini i vanredno povoljnim uslovima sa novim mašinama u novom pogonu.

1.200 m² prostora (bivšeg sklađišta) ustupila je Fabrika šećera Ormož. Ulaganja u adaptaciju i opremu iznosila su 260 miliona dinara. Sredstva je osigurao OOOUR „Obuća“ (Obutev), a potrebne kredite gorenjska i mariborska banka zajedno sa isporučiocima opreme.

U Ormožu je velika nestaćica radnih mesta, u postotku najviše u Sloveniji. Onih koji traže zaposlenje je preko 500. Stoga, je novi pogon utoliko dragoceniji jer će u njemu naredne godine već raditi 310 ljudi. Taj pogon će se po svojoj veličini odnosno broju zaposlenih naći na 3—4 mestu u Opštini.

Ormož: Vanredno dobri uslovi rada u lepom pogonu.

NAŠE POSLOVNICE

DJAKOVO

Kolektiv poslovnice Djakovo: Mara Kamarić, Marija Delagić, poslovodja Vlado Ivančić i Božica Perko

VINKOVCI

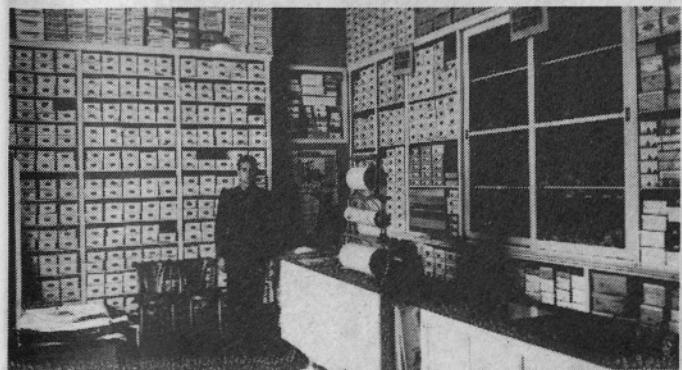
Vinkovci su važna železnička raskrница usred ravnicice koja se i industrijski snažno razvila. U ovom kraju je cipele prodavao već i Peter Kozina. I danas je konkurenčija jaka. I u ovom kraju „Planika“ će otvoriti svoj lokal. Naša prodavnica planira

adaptaciju kojom žele da povećaju i poboljšaju ponudu.

Dragica Cvrković je najgovorljivija kada se raspravlja o sindikatu. Smatra da bi u okviru sindikata trebalo organizirati susrete i izlete da bismo se na taj način bolje medjusobno upoznali i razmenili iskustva.

Poslovoda Ljudevit Balić, Dragica Cveković i Željko Kovačević

Peko Vinkovci godine 1936

Djakovo leži u slavonskoj ravničici. Poznato je po romanskoj katedrali koju je sagradio borac za hrvatsku nezavisnost biskup Štrossmajer. To je izrazito poljoprivredno područje sa 9.200 zaposlenih što je najniži procenat u SR Hrvatskoj. Osnovna delatnost je poljoprivreda.

Grad je teritorijalno rasprostranjen. Dominiraju porodične kuće bez blokovske izgradnje. Poslovница „Peko“ nalazi se u glavnoj ulici. Otvorena je 12. maja 1973. godine. Prodavnica je velika i može da prihvati 20.000 pari cipela pa stoga ima velike zalihe. Obuća se dosta uspešno prodaje pošto konkurenčija (u Djakovu je 9 prodavnica obuće), što pre sve-

ga govore mladi, nema tako lepe i ekskluzivne modele. Inače običaj je da sve prodavnice, pogotovo u manjim mestima, kupcima daju i savete i pomažu im prilikom kupovine obuće. Trgovina je u sve nezavidivoj situaciji. Kupci traže sve viši kvalitet i pravo na reklamaciju a kojih u nas nije malo.

Prilikom otvaranja prodavnice 1973. godine istaknuto je da je nova prodavnica ponos za opštinu u pogledu ponude i usluge tako i uređenja lokala. U Djakovu je „Peko“ na drugom mestu odmah iza prodavnice „Borovo“. Inače, konkurenčija se povjećava jer će u istoj ulici uskoro biti otvorena i nova prodavnica „Planike“.

BANOVIĆI

Grad Banovići nastao je posle oslobođenja gde je otvoren rudnik uglja i za rudare sagradjeno potpuno novo naselje Litve. Sloj uglja je prečnika do 16 metara i nalazi se tako blizu površine da ga već deo vade dnevnim kopom. Jalovina koju odlažu za nekoliko godina potpuno menja izgled okoline. Nastaje, naime, novo brdo na ko-

jem gaje voće ali četinarice.

Na okolinom Banovići imaju 24.000 stanovnika, od kojih je 6000 zaposleno. U gradu je 5 prodavnica obuće. Naša je otvorena 15. septembra 1962. godine i adaptirana 1976. Trgovina je vrlo ukusno opremljena i privlačna za kupce koji su došli u Banoviće iz svih krajeva Jugoslavije.

Zenska trojka u Banovićima: Ivanka Dvanajščak, poslovodja Begajeta Kuranović i Žijada Viden.

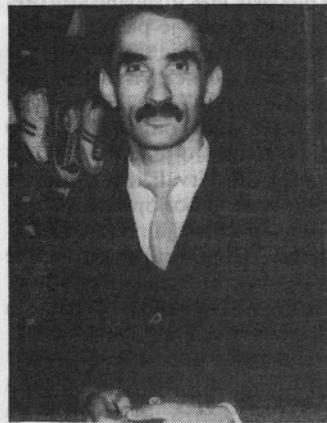
NAŠE POSLOVNICE OSIJEK

Osijek je najveći grad Podravine. Razvio se tamo gde se Podravina otvara prema Posavini i gde se nalazi prelaz u Baranju preko reke Drave. Ovde je bilo i keltsko naselje Mursa. Nakon dolaska Slovana grad je dobio današnje ime. Danas je Osijek veliki industrijski centar sa fabrikama koje preradjuju različite poljoprivredne proizvode i drvo.

Kao što je pre podne bila prazna trgovina u Djakovu, utoliko je veća vreva bila u Osijeku. Na uskom i podužem prostoru je vrlo živo. Smenjuju se kupci i oni koji se samo raspituju. U „portalu“ su dva velika izloga koji su tako uređeni da se pred njima najviše mladi zadržavaju, posmatraju assortiman i u vreme kada je trgovina zatvorena.

Zvonko Gol, poslovodja prodavnice „Peko“ u Osijeku ove godine slavi tridesetogodišnji radni jubilej. Prodavnicu je preuzeo 1. marta 1966. godine. Tada je to bio skroman, mali lokal sa jedva 60 m² prodajnih i skladišnih površina. U prodavnici su radila tri radnika i bila je razvrstana u IV. kategoriju. Njegova je najveća zasluga što je prodavnica danas u samom vrhu, to jest u I. kategoriji sa 14 zaposlenih. I nadalje traži mogućnosti i prilika za dobijanje novih prostorija. Već su obavljene dve adaptacije a treća se priprema u koju svrhu je otkupljen stan na spratu. Tako će se prodavnica proširiti i omogućiti još bolju i kvalitetniju ponudu.

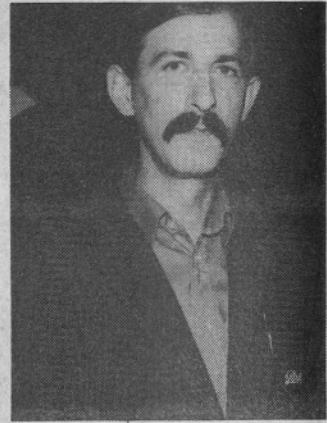
Zvonko je vrlo aktivan i u samoupravnim organima. U ovom mandatnom periodu je član Radničkog saveta OOUR-a „Mreža“ a inače njegov princip je: prvo trgovac-stručnjak, pogotovu sada kada opada kupovna moć i trgovina se nalazi u sve težoj situaciji. Više nego ikada ranije treba znati ponuditi i plasirati prodajne artikle. U minulih trideset godina stekao je bogato iskustvo koje prenosi na mlađe. Kod njega je na praksi bilo deset poslovnodja.

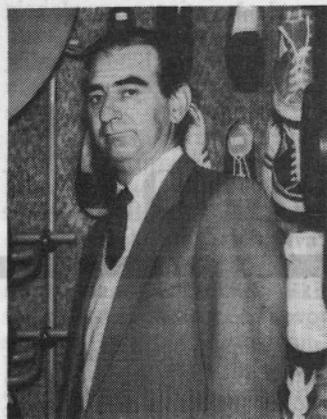
Lado Ležajić

Hilda Bešić

Rudolf Petnišak

Zvonko Gol

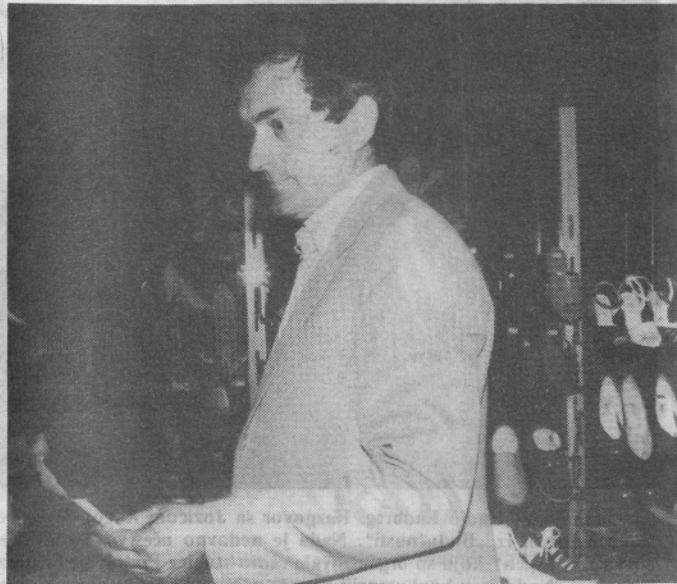

Damir Jokovac i Siniša Tulić

„Peko“ Osijek neposredno posle otvaranja 1931. godine dobiti uslov rada u neum pogođenog izradai / o.k.9

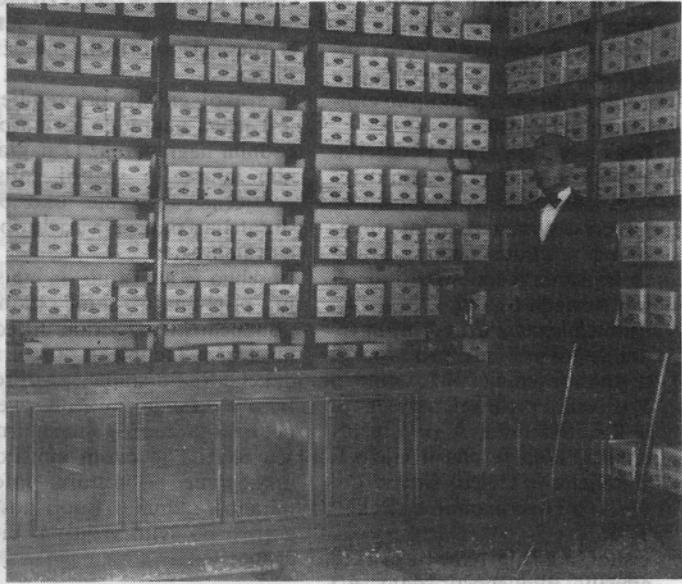
NAŠE POSLOVNICE BIJELINA

Dušan Lazarević, poslovodja prodavaonice u Bijelini

Bijeljina je centar Semberije, plodnog ravnicaškog kraja između Save i Drine. Ima 30.000 žitelja koji se isključivo

bave poljoprivredom. U gradu je 15 prodavnica obuće. Poslovница „Peko“ smeštena je u novom soliteru u centru grada.

Prodaju obuće u Bijelini organizirao je već Peter Kozina, Prodavaonica radila je do 1941. godine.

ZENICA

Kolektiv poslovnice Zenica: Patima Potoković, poslovodja Hejrudin Surko, Jasna Baltić i Gadun Atija.

Prodavnica je vrlo lepa, puna zelenila. Poslovodja Dušan Lazarević kaže da je zadovoljan, naročito i zato jer ima dobre

modele a u Bijeljini je mnogo mlađih koji su najveći kupci moderne obuće.

Pre rata je Zenica bila obična „kasaba“ sa priznenim kućama i uskim ulicama punim prašine i blata. Danas je to velik, savremeni kombinat željeza sa vlastitim ugljenokopom, koksarom i elektranom. Oggromne peći za topljenje i brojni dimnjaci izbacuju dim danju i noću. Za vreme Drugog svetskog rata Nemci su nastojali da što bolje iskoriste rudnik i železaru. Zato su partizani u jesen 1943 onesposobili veći deo preduzeća.

„Peko“ je prisutan u Zenici od 1954. godine. Poslovница se nalazi u takvom stanju da je neophodna adaptacija i naročito nova oprema. U trgovini su pokretni regali koji su nepraktični za savremeni način prodaje. Grad živi od železare. Zato je promet u trgovini najveći na dane isplate ličnih dohodata, to jest prvog i sedamnaestog u mesecu. Naravno, više nije kao što je nekada bilo kada su pojedinci odjednom kupovali i po tri para cipela.

BUDUĆNOST NA VALU RADIO LUDBREGA

Svake posljednje nedjelje u mjesecu na valu Radio-Ludbrega točno u 13 sati i 10 minuta započinje emisija iz OOUR „Budućnost“. Prva emisija emitirana je 27. siječnja ove godine i do sada je ukupno emitirano pet emisija.

Svaka emisija traje pedesetak minuta, a osim glazbe koju biraju sami radnici, u emisiji se govori o svim aktualnim zbiljanjima u „Budućnosti“. Svaka emisija ima jednu središnju temu. Između ostalog u dosadašnjim emisijama u središnjim temama govorilo se o proizvodnji u Radnoj jedinici 581, zatim o društvenoj prehrani, natjecanju u kvaliteti rada, a u četvrtoj emisiji, koja je bila u cijelosti snimljena u Tržiću, šire se govorilo o Tovarni obutve „Peko“ Tržić.

Osim središnje teme u svakoj emisiji „Budućnosti“ daje se i kratak pregled najaktualnijih

zbivanja u samom kolektivu, zatim se vode razgovori s radnicima o njihovom radu i životu u tvornici, predstavljaju se radnici pjesnici, sportisti, pjevači i slično.

U svakoj emisiji pripremljena je i jedna nagradna igra s prigodnim nagradama. U nagradnim igrama u svakoj emisiji prosječno učestvuje oko 500 slušatelja s područja cijele općine Ludbreg.

Posebno je značajno da emisiju pripremaju sami radnici „Budućnosti“ uz jednu određenu stručnu i tehničku pomoć redakcije Radio-stanice Ludbreg. Iako je do sada emitirano svega pet emisija, može se sa sigurnošću reći da je ovom emisijom umnogome poboljšana informiranost radnika „Budućnosti“ gotovo po svim važnijim pitanjima.

J. Loparić

Sa snimanja za Radio Ludbreg. Razgovor sa Jožicom Kogoj (levo) vodi Nada Kežman iz „Budućnosti“. Nada je nedavno učestvovala u emisiji „Moj prvi uspeh“ koju su organizovale radio-stanice Podravine 8. juna u Virovitici. Nada je u konkurenčiji pevača zabavne muzike zauzela drugo mesto.

PREPORUKA SINDIKATA SPOMENIK SAMO- UPRAVLJANJU

Povodom 35-te godišnjice radničkog samoupravljanja, Odbor za izgradnju spomen-domu PRVI RADNIČKI SAVET U JUGOSLAVIJI je Savezu sindikata Jugoslavije predložio da se izgradi objekat kao trajni spomenik radničkom samoupravljanju. Inicijativu su dali radni ljudi Solina prilikom proslave 30-te godišnjice formiranja prvog radničkog saveta u Jugoslaviji 29. decembra 1949. godine.

Spomen-dom se gradi kao objekt od posebno društvenog interesa a imaće sledeće namene: spomen-muzejski deo, negovanje i razvijanje revolucionarnih tradicija radničkog pokreta i Narodnooslobodilačke borbe; negovanje istorijskog značaja; organizacija naučnih susreta, tematskih rasprava i konferencija o dostignućima u razvoju socijalističkog samoupravljanja; organizacija političkih škola o samoupravljanju i drugi oblici obrazovanja na osnovama marksizma i teorije Narodnooslobodilačke borbe i revolucionarnog radničkog pokreta i drugo.

Radni ljudi i udruženi rad Solina i Splita osigurali su početna sredstva samodoprinosom i drugim novčanim prilozima ali nisu obezbedjena sredstva za realizaciju celog projekta. S obzirom na to, Savez sindikata Jugoslavije je preporučio svim radničkim savetima u Jugoslaviji da doprinosom od 10.000 dinara podrže akciju i time manifestuju radničku i klasnu solidarnost sa radnim ljudima Solina. I osnovnim organizacijama Sindikata je takođe preporučeno da podrže pomenutu akciju.

Svima koji daju svoj doprinos izgradnji, biće uručena plaketa a njihova imena biće uklesana u auli budućeg spomen-domu.

PRVI USPEH

U recepciji upravne zgrade bile su izložene slike našeg saradnika iz reklamnog odeljenja, Ivana Valjavca.

To je bila repriza njegove prve izložbe u Tržiću na kojoj je izložio 15 svojih dela.

Slikarstvom se počeo baviti pre dvanaest godina a aktivno pre šest godina. Član je Društva tržičkih likovnih amatera u kome pod mentorstvo stiče znanje koje prenosi na slike.

čevljari

Glasilo delovne organizacije tovarne obutve PEKO Tržić n.s.o.o. — Uređaj uredniški odbor: Ivanka Horžen, Lojze Hostnik, Boris Janeč, Matevž Jenko, Janez Kališnik, Edo Košnjek, Brane Plajbes, Marija Slapar, Tomislav Zupan — Glavna i odgovorna urednica Marija Slapar — Naslov Uredništva: „PEKO“ Tržić, telefon 50-217, int. 217 — Pri uređanju in izdavanju sodeluje center Delavske enotnosti za razvijanje obvezančenja v zdržavnom delu, grafična priprava Reprostudio Mrežar, tiska Tiskarna Kresija u nakladi 1.800 izvodov — Po mnenju republiškog komiteja za informiranje je glasilo uvršteno med proizvode, za katere se ne plaćaju temeljni davci od prometa proizvoda.